

➤ રીવર્સ ચાર્જની સાદી સમજ.

-આવી જોગવાઈ અગાઉના સર્વિસ ટેક્સ કાયદા હેઠળ હતી. Urd ખરીદીના કિસ્સામાં વેટ હેઠળ ખરીદવેરો ભરવાનો થતો હતો.

-વ્યાખ્યા કલમ-૨(૯૮) હેઠળ તથા અન્ય બાબતો કલમ-૯(૩) અને ૯(૪) હેઠળ સમાવેલ છે.

-કલમ-૯(૩) અને કલમ-૯(૪) વચ્ચે રેહેલ તફાવત:

કલમ ૯(૩)હેઠળ સરકારે કઈ-કઈ સેવા ઉપર રીવર્સ ચાર્જ લાગશે તે ઠરાવેલ છે. જ્યારે કલમ-૯(૪) મુજબ નોંધાયેલ કરદાતાની કોઈપણ ઇનવર્ડ સપ્લાય રીવર્સ ચાર્જને પાત્ર થશે.

-માલ કે સેવા મેળનાર વ્યક્તિ જીએસટી હેઠળ નોંધાયેલ હોય અને માલ કે સેવા પુરી પાડનાર બિન નોંધાયેલ હોય.

-કલમ-૨૪ મુજબ રીવર્સ ચાર્જ મુજબ વેરો ભરવા માટે જવાબદાર વ્યક્તિઓ ટર્નઓવરની મર્યાદા વગર ફરજિયાતપણે નોંધણી દાખલો લેવાનો રહે છે.

-ઉચ્ચક વેરાનો વિકલ્પ ધરાવતા કરદાતાએ લાગુ પડતા દરે રીવર્સ ચાર્જ ભરવાનો થાય.

➤ કલમ-૩૧ અને નિયમ-૪૬ મુજબ દરેક ટેક્સ ઇન્વોઇસમાં એવું દર્શાવવાનું રહે છે કે, વેરો રીવર્સ ચાર્જ મુજબ ભરવાનો છે. તે જ રીતે

➤ રીસીપ્ટ વાઉચર અને રીફંડ વાઉચરમાં રીવર્સ ચાર્જ દર્શાવવાનો રહે છે.

-રીવર્સ ચાર્જ હેઠળનો વેરો પ્રથમ ઇલેક્ટ્રોનિક કેશ લેઝરમાં ડેબીટ કરીને ભરવાનો રહે છે.

➤ અન્ય શબ્દોમાં કહીએ તો, રીવર્સ ચાર્જની જવાબદારી બેલેન્સ વેરાશાખમાંથી અદા ન કરી શકાય. પરંતુ રીવર્સ ચાર્જી રકમ ભર્યા બાદ, જો તેની વેરાશાખ મળવાપાત્ર હોય તો તે કરદાતા લઈ શકે છે.

➤ રીવર્સ ચાર્જની ઇન્વોઇસ-વાઇસ વિગતો **GSTR-1** ના ટેબલ **4B** માં દર્શાવવાની રહે છે.

➤ રીવર્સ ચાર્જ લાગતો હોય તેવા સપ્લાય માટે આપવામાં આવેલ એડવાન્સ પેમેન્ટ ઉપર પણ **GST** લાગે છે.

ક્રમ	હેડીંગ	ગુડઝ	સપ્લાય કરનાર	સપ્લાય મેળવનાર
(૧)	૦૮૦૧	કાજુ	ખેડૂત	નોંધાયેલ

				વ્યકિત
(૨)	૧૪ ૦૪ ૯૦ ૧૦	બીડીના પાન	ખેડૂત	નોંધાયેલ વ્યકિત
(૩)	૨૪૦૧	તમાકુના પાન	ખેડૂત	નોંધાયેલ વ્યકિત
(૪)	૫૦૦૪ થી ૫૦૦૬	સિલ્કનું યાર્ન	કાચા સિલ્કમાંથી સિલ્કયાર્ન બનાવનાર કે રેશમના કીડામાંથી સિલ્ક અને સપ્લાય કરનાર	નોંધાયેલ વ્યકિત.
(૫)	-	લોટરી	રાજ્ય સરકાર, કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશ કે સ્થાનિક સત્તા મંડળ.	લોટરી ડીસ્ટ્રીબ્યુટર અથવા સેલીંગ એજન્ટ
સેવાઓ:-				
(૬)	ઇમ્પોર્ટ	ભારતની બહાર	ટેક્ષેબલ ટેરીટરી	૧૦૦%
(૭)	લીગલ સર્વિસ	એક એડવોકેટ તેમજ સીનીયર એડવોકેટ કે એડવોકેટની ફર્મ.	કોઇપણ ધંધાકીય સંસ્થા ટેક્ષેબલ ટેરીટરીમાં આવેલ હોય તે.	૧૦૦%
(૮)	લવાદ	લવાદ પંચ	કોઇપણ	૧૦૦%

	પંચ દ્વારા પુરી પાડેલ સેવા.		ધંધાકીય સંસ્થા ટેક્ષેબલ ટેરીટરીમાં આવેલ હોય તે.	
(૯)	સ્પોન્સર શીપ મારફતે પુરી પાડેલ સેવા	કોઇપણ વ્યક્તિ	કોર્પોરેટ કે ભાગીદારી પેઢી ટેક્ષેબલ ટેરીટરીમાં આવેલ હોય તે	૧૦૦%
(૧૦)	સરકારે પુરી પાડેલ સેવા	કેન્દ્ર સરકાર, રાજ્ય સરકાર, કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશ કે સ્થાનિક સત્તા.		૧૦૦%
(૧૧)	ઇન્સ્યોરન્સ એજન્ટની સેવાઓ.	ઇન્સ્યોરન્સ એજન્ટ	ઇન્સ્યોરન્સના વ્યવસાય સાથે સંકળાયેલ કોઇપણ વ્યક્તિ ટેક્ષેબલ ટેરીટરીમાં હોય તેવા.	૧૦૦%
(૧૨)	રીકવરી એજન્ટની સેવા	બેંકીંગ કંપની		૧૦૦%